

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Шевченко В., магістрант
Міщук Х., студ.

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. Л.Д. Забродська
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Активізація використання потенціалу підприємств за рахунок удосконалення організаційного забезпечення їх ефективного функціонування обумовлена перспективами одержання суттєвих економічних результатів, екологічних та соціальних наслідків розвитку цієї ланки регіональної та національної економіки. У зв'язку з цим зростає значення наукових досліджень з метою підвищення ефективності розвитку підприємств, що обумовлює актуальність дослідження. Питанню формування організаційного забезпечення на підприємстві присвячені праці багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як, зокрема, В. Андреева, С. Галасюк, Л. Довгань, Є. Лаврушина, О. Лулукало, Ю. Маляревський, Є. Моїсеєнко, М. Молл, Г. Островерхова, В. Семенов, В. Цурик, О.Шикіна.

У результаті дослідження наукових робіт з окремих аспектів організаційного забезпечення функціонування підприємств встановлено, що на даний час відсутнє цілісне або хоча б концептуальне визначення цього поняття. Наразі поняття «організаційне забезпечення» не є усталеним у науковій літературі. Так, у роботі Є.В. Моїсеєнко та Є.Г. Лаврушина організаційне забезпечення визначається як «сукупність документів, що встановлюють організаційну структуру, права та обов'язки користувачів та експлуатаційного персоналу автоматизованої системи в умовах функціонування, перевірки та забезпечення працездатності автоматизованої системи» [1]. В.І. Андреева визначає організаційне забезпечення як «положення, інструкції, накази, кваліфікаційні вимоги та інші документи, що регламентують організаційну структуру роботи системи, і їх взаємодію з комплексом засобів системи» [2]. Д.Є. Кашин характеризує організаційне забезпечення як «сукупність заходів, що проводяться суб'єктом управління відповідно до діючого законодавства стосовно питань реалізації об'єктом управління прийнятого управлінського рішення в умовах конкретної оперативної обстановки, що склалася» [3].

Також стає питання щодо систематизації підходів до визначення категорії «організаційне забезпечення». Так, у роботах Г.В. Островерхової [4] виділено три основні підходи: структурний, нормативний і процесний.

На їх думку, структурний і нормативний підходи є втіленням набутого підприємством досвіду; їх цінність з цієї точки зору полягає у здатності запобігати повторенню помилок, але їх застосування в сучасному мінливому середовищі ускладнене саме цим ретроспективним характером, а процесний підхід має досить загальний характер, і слабкість його полягає у неможливості передбачувати деталі: у кожній конкретній ситуації рішення залежить від відповідальної особи, яка знаходиться у типових для цього підприємства умовах. При цьому не можна не погодитися з думкою Ю. Д. Малярєвського [5], який вважає, що кожен з розглянутих підходів відображає свою специфіку, але все ж пропонує використовувати системний підхід до сутнісного визначення забезпечення.

Таким чином, узагальнюючи думки вчених щодо суті організаційного забезпечення підприємства вважаємо за доцільне включити до нього: фінансову, технічну, кадрову та нормативно-правову складові [6]. Отже, на нашу думку, фінансова складова організаційного забезпечення функціонування підприємства - це сукупність структурних служб та підрозділів підприємства, які забезпечують розробку та прийняття управлінських рішень у сфері фінансової діяльності. Кадрова складова організаційного забезпечення включає високий рівень організації та культури праці, знаходить своє вираження у чіткості, ритмічності, погодженості трудових зусиль і високого ступеня задоволеності працівників своєю працею. Нормативно-правова складова організаційного забезпечення включає: на державному рівні – законодавчі та інші нормативно-правові акти, які регламентують пріоритетні напрями та принципи державної політики в сфері організації та регламентації функціонування підприємств; на рівні підприємства - методи, способи, форми та інструменти впливу на організаційні відносини і процеси, розробку методик ранжування і розподілу цілей та заходів на групи для визначення поточних позицій на ринку та можливостей стратегічного розвитку. Ключовим елементом, який характеризує взаємозв'язок усіх складових організаційного забезпечення є інформаційна складова, що дозволяє підприємству сформувати чітку базу даних для розуміння наявності необхідних елементів здійснення процесу функціонування. Ця складова дозволить керівництву і працівникам відділів підприємства локалізувати інформаційні потоки усіх ланок організаційного забезпечення з метою формування бази даних процесу функціонування підприємства. Накопичена інформація в подальшому дасть можливість підприємству більш оперативно і послідовно використовувати й аналізувати отримані дані для здійснення процесу функціонування.

Таким чином, через відсутність уніфікованого визначення дефініції «організаційне забезпечення функціонування підприємства»,

пропонується під організаційним забезпеченням функціонування підприємства розуміти комплексну систему фінансової, технічної, кадрової та нормативно-правової складових, а також методів і процедур, які створюють необхідні умови для функціонування підприємства, і чинять вплив на економічні та організаційні параметри, що сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства у цілому.

З даного визначення випливає, що: організаційне забезпечення функціонування підприємства залежить від організації взаємодії підрозділів, функціонально пов'язаних з виробничою та економічною діяльністю та організаційних елементів усіх рівнів управління підприємством. Метою організаційного забезпечення функціонування підприємства є підтримка реагування на зміни навколишнього середовища та адаптація внутрішнього середовища до цих змін за рахунок забезпечення необхідними ресурсами, організації взаємозв'язків між окремими елементами та ліквідації відхилень, що можуть виникати у виробничій сфері.

Інформаційні джерела:

1. Моисеенко Е. В. Основные направления организационного обеспечения [Электронный ресурс] / Е. В. Моисеенко, С. Г. Лаврушина. – Режим доступа : <http://www.opokar.peterlife.ru>.

2. Андреева В. И. Организационное обеспечение работы с кадровой документацией / В. И. Андреева [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.Iprnou.ru>.

3. Кашин Д. Е. Экономические методы управления риском при техническом перевооружении организаций дорожно-строительного комплекса : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05. – М., 2006. – 149 с.

4. Островерхова Г. В. Сутність та структура організаційного забезпечення [Електронний ресурс] / Г. В. Островерхова. – Режим доступу : <http://www.opokar.peterlife.ru>.

5. Маляревський Ю. Д. Організаційно-економічне забезпечення технічного переозброєння промислових підприємств : монографія / Ю. Д. Маляревський, О. В. Фартушняк, Д. І. Цибулько. – Х. : ФОП Александрова К. М., 2016. – 256 с.

6. Забродська Г.І. Організаційно-економічне забезпечення функціонування туристичного підприємства / Г.І. Забродська, Л. Д. Забродська, Т.С. Пічугіна // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. – Харків, ХДУХТ, 2018. – Вип. 1 (27).